

The oldest established and largest Hungarian paper in the United States... The Szabadság Printing & Publishing Co.

A háborús vagyonok.

MÉGÍG a világon, a háború alatt, a legkülönbözőbb rendű és rangú emberek csináltak nagy vagyono...

A háború maga nem épít fel egy vagyont... Ipartelepüket kényeszer arra, hogy bezárják a kaput...

Ez a szellem azután átragad a kereskedelemre... Termelőket, gyárosok, nagykereskedők és kiskereskedők...

A nagy túlekedés idején az harcosol össze magának... Ezen a küldöttség arról számol be, hogy háromszázmillió...

HUSZONÖTEN PUSZTULTAK LESZAKADT AZ ALLVÁNY: EL AZ IR TENGERTEN. N. Y., okt. 11. — A Rowan hajó, amely az Ir tengert...

DECATUR, Ill., okt. 11. — Az American Legion disztelekció...

Sztrájkolnak a "lizardok"

Nem akarnak táncolni.

MADAME visszanézett saját magára... Még eddigetlen legettette, tekintetét a nagy álló tükörben...

A budaó ajtaja, e selyem tapétával bevont kis ajtó... halkan megnyílt. Az ajtó nyílásában elegáns, magas férfi alak jelentkezett.

A szobalány kétségeseen állott megette a belépővel... — Hány táncot parancsol ma?

— Asszonyom! — és Alfonz méltóságos lett... Baross Gábor szobra a Kéleti pályaudvar előtt...

KISIKLATTAK A VONATOK A FORRADALMÁROK. RIGA, október 12. — Ukrajnában az ellenforradalmárokat a szovjetek ellenségei kisiklalták...

— Egy teacout. — Rendben van. Százhusz frank.

Ártatlan mozgolódások Kincses India népe közt

Booth-Tucker a helyzetéről.

BOOTH-TUCKER, "tábornok", mint ismeretes, vagy negyven esztendőknél előtte, megalapította a Salvation Armyt...

Booth-Tucker tábornok és felesége tegnap érkeztek meg New Yorkba az Adriaticon Angliából.

A tábornok kijelenti, hogy az angolok uralma Indiában, mint ahogy azt terjesztik és sokan hiúni szeretnek. Erősebben illnek a nyeregben, mint valaha.

A végzetes esztendő. A szerencsétlen 1922. A LŐCSEI Kalendárium szelleme újra él. Angliában az. Angliában az.

Ez azonban Old Mooret épen úgy nem riasztja vissza a jövendő mondástól... Szóval, mit éjíráznak sokat: azt mondja az Old Moore's Almanac...

— Nem adok Alfonz. Az asszonyok és lányok Párisban összebeszéltek, hogy a maguk őrzbácsa nagyon magas. Nem tűrjük. Kénytelen vagyok alkalmazkodni a határozathoz.

— Asszonyom! — és Alfonz méltóságos lett, mint Baross Gábor szobra a Kéleti pályaudvar előtt...

nyelvet beszélő egymással ellentétes politikai és gazdasági érdekekkel bíró nép.

Itt van a Ganghi-féle felkelés, amelyről a világ sajtója azt szeretné terjesztani, hogy Indiában az angol uralom végét jelenti.

Az angolok nem is veszik túlságosan komolyan a felkelést. Nem veszik komolyan például azt a türekvést, hogy meg akarja a szeszessitat szüntetni Indiában és az ópium harlangokat — azt hiszi ezekkel, hogy a legtöbb jövedelmet szolgáltatják az angol kormánynak.

India legnagyobb problémája ebben a pillanatban a hinduk és mohamedánok közötti gyűlölködés. Ha az angolok nem állnának közöttük védőbástyáknak, ha nem állnának ott szigorúan, ha nem állnának ott és nem félnek annyira tőlük a mohamedánok, egész biztos, hogy a hindukak mind egyszálj lelemészárolnak.

A hindu közösségekről Booth-Tucker tábornok úgy beszél, mint a legideálisabb kommunista szervezetekről.

Booth-Tuckertól a jóindulat, az igazság szeretet nem vitatható el. Dicséret az angolokat, holtott öt bebr-topítotték, mert egy új szekta 'tanait merete hirdetni'!

Melyik is az erősebb nem?

A dolgozó asszonyok.

RDEKES dokumentum hirdeti, hogy nem a férfiak, hanem a nők képviseletük az erősebb nemet. A dokumentumot olyan valaki szolgáltatja, akitől legkevésbé lehetett ilyet várni, nevezetesen: az angol gyáripar főfelügyelője.

Igazán szükség odahaza az amerikai rokonok segítségére, most amikor tüzelőanyagot, élelmiszer és ruházatot kell télire beszerezni.

Küldjön most mert odahaza nemcsak kapóra jön a pénz, de néhány dollárral az egész család áttelehet.

Felesleges pénze van, azt ne tartsa odahaza, hanem küldje be hozzáknak mint Betét Pénze nemcsak biztos helyen van nálunk, de 4 százalékkal kamatozik és kívánságára kamatotul bármikor visszafizetjük.

Közjegyzői ügyek pontos és lelkiismeretes elintézéséről híres bankunk.

Hajójegyek Európából és Európába nálunk a társaság eredeti áráin kaphatók.

American Union Bank Nemeth János, elnök

Advertisement for American Union Bank, featuring a large sunburst graphic and text about international banking services.

Advertisement for ROTH LILIAM KRÉM, ROTH LILIAM SZAPPAN, ROTH LILIAM PUDER.

Advertisement for ROTH SÁMUEL MEGVÁLTO GYÓGYTÁRA.

Advertisement for KISS EMIL BANKÁR, listing services like Magyar Királyi Allamvasutak Menetjegyi Iradjanak.

Advertisement for A PESTI MAGYAR KERESKEDELMI BANK, listing services like Magyar Királyi Allamvasutak Menetjegyi Iradjanak.

Advertisement for KISS EMIL bankháza, 133 Second Ave., New York.

Advertisement for BUDAPESTEN a LEGNAGYOBB RUTTKAY JENŐ Bankháza.

Advertisement for MAGYAR ORSZÁG, listing Magyar-Olasz Bank, Magyar Kereskedelmi Bank, Magyar Leszámitelő-és Pénzváltó Bank, Magyar Királyi Postatakarékpénztár, Budapest.

Advertisement for MAGYAR AMERIKAI BANKHÁZ, 2105—1st Avenue, New York.

DTÁK A HIRHEDT "PANAMÁZÓ" KÉPVISELŐKET.

szabadság feltétel nélkül adta ki a kijárással vádolt képviselőket. — Rakovszky István amadása Gál Endre ellen. — Nem lehet különbséget tenni első és másodosztályú panamisták között.

László, egykori szterelnök híres "panamistája" óta, nem volt botrányos ügye a ma politikai életnek, mint a most igazán az ország legfontosabb, a megválasztott, erkölcs-közállapotokat semmi jellemezheti kegyetlenség, mint az a tény, hogy magyar nemzetgyűlés szeptember 24-iki ülésén, törvényhozóknak ment jogát függesztette fel a nemzetgyűlési képviselőknek az a csunya, hogy képviselői állást áruba bocsájtották, becsületlen utakon igyekezték pénzt szerezni, — és tisztelen mestersékedés az országot és annak megkérősitani.

koronát is Gál kapta kézhez. Ezt Kubányi és Birker is megcrisították. Mivel így bünelekmény látszott főnforogni s mivel politikai hajszáról nincs szó és Gál is kérte kiadatását, a mentelmi bizottság javasolja Gál mentelmi jogának fölfüggesztését azzal a föntartással, hogy ha a képviselő személyes szabadságának korlátozása sürgetőse válnék, újból meg kell keresni a mentelmi bizottságot. A bizottság azzal indokolja ezt, hogy Gálnak írásbeli bizonyítékokat mutatott fel, melyek alkalmasak lehetnek ártatlanságának bizonyítására.

Somogyi István bár tagja a bizottságnak, a jelentést nem fogadta el. A bizottság ezzel a föntartással, a mentelmi jogot fölkarta függesztett, olyan jogokat vindikált, a melyekkel nem rendelkezhetik. Itt súlyos bünelekménnyel vádolták nemzetgyűlési képviselőket s a bizottság nem hívottot arra, hogy enyhítő vagy súlyosító körülmények alapján ítéljen. Indítványozza, hogy a mentelmi bizottság minden föntartás nélkül függeszesse föl Gál mentelmi jogát.

Dömötör Mihály a mentelmi bizottság javaslata mellett szól, hogy a bíróságot arra hivatkozzon, hogy a Friedrich-ügyben is így határozott a bizottság. (Ellentmondások.)

Weiss Konrád kimutatta, hogy itt közönséges bünelekményről van szó, ami már fel van derítve. Rubinek István a bizottság javaslata mellett szól, hogy a Friedrich-ügyben is így határozott a bizottság. (Ellentmondások.)

hogy a vidéken az a gyanu terjedt el, hogy ebben a dologban elkenés kessül. Ezután Gál Endre emelkedett szólásra, mire a baloldal nagy zaj tört ki. — Elállni! Nincs joga beszélni! Ujjon le! — kiáltották föl felé a fölháborodott képviselők. Gál Endre kérte, hogy ne tegyenek vele kivételt és függeszték fel mentelmi jogát. Az én becsületem van olyan drága, mint a szemem. Az én becsületem van olyan drága, mint a szemem. Az én becsületem van olyan drága, mint a szemem.

Rakovszky István: Én nem jártam közbe semmiféle panamistáért.

Gál Endre: Kérem a földmivélségi, igazságügyi és pénzügyminisztereket, akiknek kezén mentek át a kivételi engedelmekek, nyilatkozzanak, jártam-e közbe, Bizom a független matenyar bíróságban.

Rakovszky a kijárásköri. Gál utolsó szavai elveszték a nagy zajban. Majd a esend helyreállítáival.

Rakovszky István szólalt föl. Nem emlékszik rá, hogy képviselőt valaha azzal vádolták volna meg, hogy képviselői minőségét vesztetettével, — harmadik személy számára hasznót hajtó engedelmezt — kijárássra használt volna föl. Sajnája, hogy Gál csak most jött rá, hogy függeszték föl mentelmi jogát, mert az úles elején végigjárta a képviselőket, hogy a bizottság javaslatait fogadják el.

Gál Endre: Ez nem áll! Rakovszky István: Nem nevezem meg, aki nekem ezt mondta, inkább visszavonom, hogy a képviselő ur körüljárt. De nem vonom vissza, hogy Gál azzal van vádolva, hogy pénzért harmadik személyek számára anyagi előnyöket járt ki. Nem lehet különbséget tenni első és másodosztályú panamisták között. Miért csak ez a négy van megvádolva és miért nem a többi kétszáz képviselő? Gál léleke megengedi, hogy a saját ügyében felszólaljon. Eddig itt az

volt a szokás, hogy ha nem ilyen szagos ügyről van szó, az illető távol tartotta magát az úlésekről. Gál azt mondta, hogy az ő becsülete olyan drága, mint az anyám. Az én becsülete ocsó és nem drága, mert huszonöt év alatt soha sem fordult elő, hogy megfizeték volna a becsületemet. Kijárással megfizettem. Kijárással megfizettem. Kijárással megfizettem.

Rakovszky István: Én nem jártam közbe semmiféle panamistáért.

Somogyi István javaslata, hogy a nemzetgyűlés korlátozása nélkül adja ki Pákozdyt. Hadháry Zsigmond: Tartozom annak a kijelentésével, hogy a mentelmi bizottság ezt a határozatot nem egyenesen hozta, hanem csak esékly többséggel, én magam sem helyselem azt a jogi feloldást, hogy a képviselőt kautálással adják ki. A nemzetgyűlés Somogyi István indítványát fogadja el és

Ezután az elnök szavazásra tette föl a bizottság javaslatait, Somogyi István javaslataival szemben. Kérdezte, elfogadják-e a mentelmi bizottság javaslatait? — Az egész nemzetgyűlésben egyetlen képviselő állt föl, még a mentelmi bizottság tagjai sem, sőt még azok sem, akik a javaslat mellett felszóltak. Az elnök kihirdette az eredményt, hogy a nemzetgyűlés minden fönttartás nélkül fölfüggesztette Gál mentelmi jogát. Gál Endre a határozathozatalnál már nem volt jelen, mert Ra-

kovszky beszéde után távozott a teremből.

Pákozdy András kijárása.

Hadháry Zsigmond ezután Pákozdy András mentelmi ügyét ismertette. A tényállás a következő: Esküd Lajos, aki az Államvasutak igazgatóságának értesítése szerint irodakezelő volt és szolgálatára a földmivélségi miniszteriumba (ittkárnak rendelték be és mint ilyen köztisztviselőnek tekintendő, milliókat fogadott el kivételi engedelmekek megszerzéséért. Iratai között egy levelet találtak, amelyet Pákozdy András írt alá, a melyben a kivételi engedelmekek megszerzését kérte és a melyben az a kitétel volt, hogy gavallóerősen fog fizetni.

Hadháry Zsigmond: Pákozdy András a büntetőtörvénykönyv paragrafusába ütköző megvesztegetés kísérletével van vádolva, politikai zaklatás esete fenn nem forog; de mivel Pákozdy olyan tényállást terjesztett a mentelmi bizottság elé, amelyből jóhiszeműsége kétségtelenül kitűnik, a mentelmi bizottság az a megszorítással javasolta a kiadást, hogy ha Pákozdy személyes szabadságának megsértése forogna fenn, akkor újabb megkeresést kell intézni a nemzetgyűléshez.

Somogyi István javaslata, hogy a nemzetgyűlés korlátozása nélkül adja ki Pákozdyt.

Hadháry Zsigmond: Tartozom annak a kijelentésével, hogy a mentelmi bizottság ezt a határozatot nem egyenesen hozta, hanem csak esékly többséggel, én magam sem helyselem azt a jogi feloldást, hogy a képviselőt kautálással adják ki. A nemzetgyűlés Somogyi István indítványát fogadja el és

Pákozdy András korlátozása nélkül adja ki.

Zeoke Antal ügye.

Hadháry Zsigmond Zeoke Antal ügyét terjeszti elő, aki a Petrányi-féle ismeretes liszt-szállítási ügyben szerepelt. E szerint Zeoke kétféle kétszázötvenezer koronát követelt Petrányitól és a mikor ez sokallta az összeget, akkor Esküd azt mondta, hogy a pénzen heten osztomak, köztük Zeoke is. Egy másik ügyben is szerepelt Zeoke, amelyről Bánóczy József dr. tett vallomást.

Zeoke Antal: Vádoltattam, a mentelmi bizottság kiadatásomat javasolta, kérem feltétel nélküli kiadatásomat.

A nemzetgyűlés elfogadta a mentelmi bizottság javaslatait és Zeoke Antal mentelmi jogát fölfüggesztette.

Zákány Gyula ügye.

Hadháry Zsigmond ezután Zákány Gyula ügyét ismertette. Zákányt a büntetőtörvénykönyv 467-ik paragrafusába ütköző megvesztegetés büntetvével és fölújított büntetéssel vádolják. Zákány egy bajor lókereskedő részére száz darab kiszállítási engedelmet szerzett és ezért Tömörly Angéla utján Esküd Lajosnak kétszáz ezer koronát küldött. Egy másik ügyben huszonöt ló kiszállításiért harmincezer koronát fizetett. E tényállást négy tanuvalomás bizonyítja. Zákány a vád nyomtatékos gyanuja alatt áll, mivel közhivatalnokot ajándékozással hivatali esküjének megszegésére bírta. A bizottság javasolja, hogy a nemzetgyűlés függeszesse föl Zákány Gyula mentelmi jogát.

A nemzetgyűlés a bizottság javaslatait elfogadta.

Stetson kalapok öszre a mult évi áraknak átlag 1/4-vel olcsóbban

Tapasztalata egy kifogástalan minőségű Stetson kalappal sugalmazni fogja Önnek, hogy valódi értéket kap alacsony árral. Mindenütt ezt választják a jól öltözött férfiak, ha olyanok akarnak maradni.

JOHN B. STETSON COMPANY Philadelphia

ERTESÍTÉS. Jakab András ur, johnstowni irodánk vezetője a közelben meg fogja látogatni előfizetőinket Harrisburg, Steelton, Lebanon, Philadelphia, Bethlehem, Allentown, Palmerton, A Szabadság Kiadóhivatala.

Advertisement for Csapó Lajos, a notary and lawyer. Text: 'Koronákat és készpénzdollárokat sürgönyileg vagy posta útján teljes jótállás mellett, legalacsonyabb napi árfolyamon, leggyorsabban utal át Magyarországra vagy a világ bármely részébe Csapó Lajos pénzügyi és hajójegy irodája 477 State Street, Perth Amboy, N. J. S. S. GOJDICS, Manager. Hajójegyeket minden vonalra a társaság eredeti árain eladok. — Kényelmes, gyors utazást biztosítok.'

Advertisement for Tulipán, Jacint, and other flowers. Text: 'Őszi ültetésre alkalmas Gyümölcsfák, szőlők rózsafák, díszfák és díszbokrok, továbbá kora tavaszra nyíró, nemes virágú TULIPÁN, JACINT, nárcisz, kocsusz és többféle virághagymák a legnagyobb választékban csak egyedül nálunk kaphatók. — Mindezekről, ugyancsak Gázeltetővel, gázcsatlóval és más magvakról szóló képes árjegyzékünket ingyen küldjük meg bárkinek. — Tessek írti érte. Cim: KÁLLY BROS. CO. PAINEVILLE, OHIO.'

Láthatja, hogy varázsló, — folytatta Am-lotte. — Kedvesem, — szól hangosan és ünneplősen Aloise asszony, — a szílei aligha kereszteleme-denebből halaszták ki ezt a nevet. Eközben, már néhány perc óta, anélkül, hogy bárki is ügyelt volna rá, Béringére egy darab mar-cipánnal a szoba másik végébe csalogatta a kecskét. Egy pillanat alatt megparázták az akasztott zacskót, mely leoldotta a kecske nyakába akasztott zacskót, kinyitotta és a gyékényre öntötte a tartalmát. Egy ábecé volt az, melynek minden beütés külön pusz-páng-tárhelyekre volt írva. Mihelyt ezek az apró homlok szesztorodák a gyékényen, a gyermek meg-lepetve látta, hogy a kecske — melynek ez kétség-telenül a csandá közé tartozott, aranyos körmeivel kinézett közüli egynehányat és lapján ide-oda to-logatva, hátravetett rendbe kezdte sorakoztatni. Pli-lanát alatt szó kerelkedett ki belőle, melynek írsát sokat gyakorolhat, mert minden hurokban néki-lik elcsúszott véle. Béringére egyszerre csodálkozva csapta össze a kezét és felkiáltott: — Fleur-de-Lys néhen, nézd csak, mit csinált a kecske! — Fleur-de-Lys néhen, nézd csak, mit csinált a kecske! — Fleur-de-Lys néhen, nézd csak, mit csinált a kecske!

Igen, néhen, — felele Béringére. Lehetetlen volt kétkelnie: a gyermek nem tudott inni. — Hát ez a tükör! — gondolta Fleur-de-Lys. — Ezalatt a gyermek kitalálta mindenki oda-segítségét, az anya, a leányok, a cigányfény és a kapitány is. A cigányfény megállta, hogy milyen ostoba-ságot követett el a kecske. Elhírtul, elcsúszott és valót bímos gyarant kezdett reszkenni a kapitány

hangon. — Fleur-de-Lys néhen, nézd csak, mit csinált a kecske! — Fleur-de-Lys néhen, nézd csak, mit csinált a kecske! — Fleur-de-Lys néhen, nézd csak, mit csinált a kecske!

nyes hangon Fleur-de-Lys, — még le találják föl-le a rendőri az aranyos óra miatt. — Kis leány, kis leány, — fütte tovább Chris-tenul kisasszony kegyetlen mosolyával, — ha tisztes-séges utja ruhában járni, a nap nem sérthet egy le a karodát. Valóban, Phoebusnál megértőbb szemlélet ér-demelt az a látvány, ahogy ezek a szép lányok mélt-geszt, dühös nyelvtükkel kigyóztak, siltókat, gyü-rtüzek az utcai táncosnó körül. Kezdetének és le-ereszkedők voltak. Szavak rosszindulatán turkál-tak, keresgéltek szegényes, boldondos, aranyfűstől csilllogó ruhájában. Vége-hossza nem volt a keca-gásnak, gunyóldásnak, megalkásnak. Metsző szá-vak özone, gögös jókárak, gonosz tekintetek hal-lottak a cigányfényra. Mintha azokat az ifjú római-hölgyeket látta volna az ember, akik az ifjú szóra-hozták, hogy aranytüket szurkáltak szép rubszög-lők keblébe. Nyulánk vadász-agarakhoz hasonlítot-tak, amint kitárgyt ornyukákkal, égő szemmel fot-góldnak egy szegény óz körül, melyet gazdájuk tekintete márt nem memek felhálni. Mi is volt ezeknek az élkeio kisasszonyoknak a szemében egy nyomorult utcai táncosnó! Mintha csak számba se veték volna a jelenléte, file halla-tara, közvetlen közelében hangosan beszéltek róla, mint valami nem éppen tisztja, alacsonyrendű, de elég csinos hölgnél.

A cigányfény nem volt érzékellen és tiszaurisok-irant. Időnkint elhírtul szegényében, harag jobban-tel a szemében; mintha egy-egy megváltó szó is lebe-gt volna az akári: lenézéssel biggyesztette az aj-kát olyanformán, ahogy már látta az olvasó, — de hallgatott. Mozdulatlannál állt, Phoebusra szegyezve megnézte, szomorú; szelid tekintettel. Volt ebben a tekintetben valami boldogság és győzteség is. Azt hitte az ember, hogy az elkergetésből való felemben mecskelt magát. Phoebus nevetett és félig szemtelennül, félig szá-nakozva fogta pártját a cigányfénynek.

előt, aki elégedett és csodálkozó mosolyal né-zett rá. — Phoebus! — sutították az elképedt kisas-szonyok, — hiszen ez a kapitány neve! — Caudalatos emlékezőtehetőség van! — Azán Fleur-de-Lys a kővémeredt cigányfényhez. Aztán sirvakadt. — Óh, — zokogta, szóp kezébe rejte-lyen egy meg keserűbb hang ezt a szót mondta: Vetyéljár!

Ajánk esett össze. — Lányom! Lányom! — kiáltotta a megré-mült anya. — Pusztulj, pokolra való cigányfény! — Esmeralda egy szempillantás alatt összemarkol-ta a bajszos betűket, intett Dzsalinak és távozott az egyik ajton, miután Fleur-de-Lys elvitték a má-sikon. Phoebus kapitány, egyedül maradv, egy pil-lanatilg tétovázott a két ajtó között; aztán a cigány-leány után indult.

Más a pap és más a filozófus. Az a pap, akit a leányok az északi torony tété-jén megfűttek, amint előrehajolva figyelt a cigány-leány táncára, valóban Claude Frolo archidiaconus volt. Olvasóink bizonyára nem felejtkeztek meg ar-ról a titokzatos celláról, melyet az archidiaconus tartott fenn magának a toronyban. (Mellesleg mondva, nem tudom, nem ugyanaz-e, amelybe meg-ma is beletni a torony közé lévő tetőről, egy kis négyzetes, embermagasságban nyúló, keletre né-ző ablakoskán: nyomorúságos lyuk, csupasz, pusz-ta, agyonrongált, rosszul vakolt falán ítt-ott "diszi-tés" látszik, néhány rossz, megsárgult, székesegy-ház-hölgyeteket ábrázoló metszet. Azt hiszem, hogy pókok és denevérek együtt lakják ezt a vackot

— 18 —

— 19 —

— 15 —

— 14 —

— 15 —

— 14 —

— 15 —

— 14 —

Imperfect in original

